

Tusk, a német- és oroszbérenc

„Für Deutschland” azt jelenti németül, hogy „Németországnak”. Ezt a két másodperces bejátszást a propagandaszócsové züllesztett, egykor közszolgálati Lengyel Televízió (TVP) 2020 óta több mint százszor mutatta be annak bizonyítására, hogy Donald Tusk volt miniszterelnök, aki 2021 óta ismét a Polgári Platform (PO), a jelenlegi legnagyobb ellenzéki párt vezetője, a németek fizetett ügynöke. Néha még azt is idézik tőle, hogy „Danke für alles” („Mindent köszönök.”).

Mi történt? Tusk 2020-ban, már az Európai Néppárt elnökeként beszélt németül a CDU vezetői előtt. Megköszönte, hogy a német kereszténydemokraták a járvány ügyében éppúgy példát mutattak a szervezett és transzparens válságkezelésben, mint általában a demokratikus kormányzásban, és ez nemcsak Németországnak („nicht nur für Deutschland”) előnyös, hanem szomszédainak és egész Európának is. A két szó értelmetlen kiragadása még a kormánypárti többségű médiatanácsnak is sok volt, és többször megróttá érte a TVP-t, amelynek akkori elnöke, Jarosław Kaczyński pártelnök bizalmasa azonban ezt egyszerűen figyelmen kívül hagyta.

A 2015 óta kormányzó Jog és Igazságosság (PiS) vezetője számára már az is gyanús, ha valaki idegen nyelven beszél – ő ilyesmire nem képes – és külföldre mászkál. Ráadásul Lengyelország 78 évvel háború utáni új

határainak meghúzása után se nőtt egészen össze, és mind Szilézia, mind Pomeránia és az egykori Danzig még mindig sokszor gyanús. A meggyilkolt elődje helyébe lépett gdański főpolgármester asszonyt PiS-es bírálói gyakran Frau Bürgermeisterinnek gúnyolják, mert nem tagadja meg a ma már teljesen lengyel város német múltját. Tusk pedig azzal tetézi a bajt, hogy kasub, vagyis egy sajátos – sokak által önálló nyelvnek tekintett – lengyel dialektust beszélő, évszázadokon át németekkel együtt élő népcsoportból származik.

Az említett volt tévéelnök, Jacek Kurski a 2005-ös elnökválasztás előtt, amelyen Tusk veszített a mostani PiS-vezér ikertestvérével, Lech Kaczyńskival szemben, dobta be azt a rágalmat, hogy Tusk nagyapja a világháború alatt a Wehrmachtban harcolt. Ezt itthon a *Magyar Nemzet* rögtön felkapta, náci kollaboránst is csinálva a nagypapából, és mellékelve egy SS-tiszteket ábrázoló fotót, amelyen az egyik alak egy kicsit hasonlított Tuskra. (Az illetők valódi neve pontosan ismert.) Eltekintve attól, hogy mi köze valakinek ahhoz, mit csinált a nagyapja az ő születése előtt tizenöt évvel, a valóság a következő: Józef Tusk a danzigi lengyel kisebbség tagjaként postás, majd vasutas volt, kisebbségi szervezetekben működött, és az ottani Gestapo veszedelmes lengyel nacionalistaként tartotta számon. 1939-ben letartóztatták, és négy évet töltött a stutthofi,

majd a neuengammei koncentrációs táborban. A danzigiak egyébként 1939-ben teljes jogú birodalmi állampolgárokká váltak, ellentétben az úgynevezett Főkormányzóságban élőkkel, tehát katonakötelesek voltak. A megbízhatatlan, már 37 éves idősebb Tuskot mégis csak 1944 augusztusában (!) hívták be, amikor már nagy volt az emberhiány. Így tényleg a Wehrmacht harcosa lett, persze nem önként. Ám nemsokára megszökött, és a háborút Dániában, az emigráns kormány által irányított lengyel erők katonájaként fejezte be! Sebaj, azért volt egy kabátügye a Wehrmachttal, a részletekkel ki törődik.

Ez pedig ma azért fontos, hogy Tuskot egész pártjával, az ellenzék legfontosabb erejével együtt németbérencnek lehessen beállítani, akinek 2023. őszi választási győzelmével az ország gyarmati sorba döntését, a nemzeti szuverenitás elvesztését jelentené. Bár Lengyelországban létezik komoly független média – tévé, online portál és újság egyaránt –, ennek a propagandának van hatása, mert a gyűlölködő köztévét részben megszokásból még mindig sokan nézik, főleg a kevésbé iskolázott falusi lakosság körében. Az egész hadjárat azt próbálja feledtetni, hogy a PO ugyanúgy az 1989 előtti illegális ellenzékből, a Szolidaritásból indult, mint a PiS. 2005-ben még komolyan szó volt a két párt közös, koalíciós kormányzásáról, csak aztán a parlamenti választás után pár héttel zajlott elnökválasztás eredménye ezt lehetetlenné tette. Meg azt is feledtetni kell, hogy Tusk körül nincsenek volt kommunista funkcionáriusok és titkosrendőrségi besúgók, mint Kaczyński körül. Mint tudjuk,

mindenkinek csak a másik oldal exkommunistája bűdös.

Jó tudni – ugyanabból a forrásból –, hogy Tusk oroszbérenc is. Ugyanis 2007-ben kormányra jutva megpróbálta normalizálni a kapcsolatokat a szomszédos nagyhatalommal. (Szomszédos, mert ott a kalinyingrádi exklávé.) Azt is mondta, hogy nincs akadálya orosz cégek lengyelországi befektetéseinek. Ekkor még híre sem volt a Krím megszállásának és a kelet-ukrajnai megyék elszakításának, sőt a Lech Kaczyński elnök és kísérete életét követelő szmolenszki repülőszerencsétlenség sem történt még meg, amelyet a PiS úgy próbál beállítani, hogy Tusk Putyinnal együtt szervezett gyilkos merényletet a – vele ellentétben – hazáját szolgáló államfő eltávolítására. (Bővebben: Domány András: *Egy sosem volt politikai gyilkosság anatómiája*, *Mozgó Világ*, 2011/10.) Nem, 2009-ben még egy kezelhetőnek látszó Putyin uralkodott Moszkvában, akkor éppen miniszterelnökként, tehát Tusk partnereként, mert így került meg azt alkotmányos tilalmat, hogy folyamatosan nem lehetett harmadszor is elnök. A II. világháború kitörésének 70. évfordulóján elment Gdańskba, és mondott egy elég tiszteletes beszédet. (Ezt a dialógust folytatták volna 2010 áprilisában orosz földön, a katyíni emlékhelyen, ha nincs a katasztrófa.) És ekkor a két miniszterelnök – oh! irgalom atyja, ne hagyj el – mosolyogva fogott kezét, sőt beszélgetve sétált a sopoti mólón! Elképzelhető, hogy ezt a felvételt is hányszor mutatták be a dátum közlése nélkül.

2017-ben, amikor meghosszabbították Tusk megbízását az Európai Tanács elnökeként, az akkor még 28

tagállam közül 27 támogatta őt (Orbán Viktor is! akivel akkor még azonos európai pártcsaládba tartoztak), csak saját utódja, a saját hazáját képviselő Beata Szydło szavazott ellene. A hazatérő miniszterelnököt Kaczyński óriási virágcsokorral fogadta a repülőtéren, amit se azelőtt, se azután nem tett soha, és hősként ünnepelte.

Hogy mindennek milyen hatása lesz a 2023-as választásra, azt e sorok

írásakor nem tudhatom. Valószínűleg fontosabb lesz az, hogy az ellenzék képes-e összefogni. De roppant jellemző az az elképesztő energia, amelyet annak bizonyítására fordít a lengyel kormánytábor, hogy a legfontosabb ellenzéki vezető nem egyszerűen más politikai elképzeléseket és részben eltérő világnézetet kínál a választópolgároknak, hanem nemzetellenes, hazaáruló, az ország tönkretevője. Vannak, akik ezt elhiszik.

